

Szerkesztői iroda:
Plaezsor, Kapeller-ház
hová
a lap szellemi részét illető közle-
mények küldendők.

Kiadó hivatal:
POLLÁK MÓR KÖNYVNYOMDÁJA.
hová a hirdetések s előfizetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelen minden vasár-
napon egy nagy iven.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve:
Egész évre 4 frt.
Fél 2 " "
Negyed 1 " "

HIRDETMEYNEK DÍJA:
3 hasábos petit sorért, vagy ennek
helyéért 5 kr. Delyegdíj külön 30 kr.
Nyiltér sora 15 kr.

Felhívás a t. közönséghez.

A „Közérdek“ megindítása alkalmával el voltak sorolva azon indokok, melyek e lap megindítására vezettek bennünket. Menynyire feleltünk meg e czélunk: mutatja a „Közérdek“ félévi folyamának változatos és legnagyobb részben eredeti tartalma, valamint azon pártolás, melyben az olvasó közönség részesített. — A jövő félev folytán még fokozottabb munkássággal és nagyobb változatossággal törekedünk a kivánalmaknak megfelelni és e végből áldozatkész kiadónk a lap megnagyobbitását és koronként mellékletekkel való bővítését ajánlotta föl, hogy lapunkban lehetőleg tért foglalhasson mindaz, ami helyi viszonyaink között közérdekű, vagy éppen szükséges lehet. — Munkatársaink nagy száma támogatja vállalatunkat, melynek anyagi oldaláról leendő teljes biztosításáért fordulunk a t. közönséghez, kérve, hogy tekintve czélunkat: egy — politikai résztől ment — független megyei lapnak a közigazgatás, társadalom, közgazdaság, szépirodalom, tanügy stb. körébe eső viszonyaink fejlesztésére való fenntartását, — a „Közérdek“ terjesztését és pártolását mennél nagyobb mérvben előmozdítani sziveskedjék.

Dr. Boros Gábor, Dr. Magyarai Károly.
a „Közérdek“ felelős szerkesztője.

Vajna Károly. Török Bertalan. Szilágyi Farkas.
Ifj. Gáspár János. Morágyi István.

A „Közérdek“ megjelenik hetenként egyszer, vasárnapon egy nagy iven, olykor mellékletekkel, lehetőleg csinos kiállításban.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Az előfizetési pénzek „A „Közérdek“ kiadóhivatalához. Nagy-Enyeden“ czim alatt küldendők.

HETI SZEMLE.

Az általános figyelmet a mult hét folytán is a tiszta-eszlári rejtély tartotta lekötve, mely még nincs felderítve. S ezzel kapcsolatban néhol antisemitikus mozgalmak is mutatkoztak, úgy hogy pl. Zemplénben katonaságnak kellett lecsitítani a népet. Hírlik, hogy Tisza is e miatt útazott fel a fővárosba Gesztről.

TÁRCZA.

DALOK.

I.

Nevetgélnek, mosolyognak a lányok,
Mért nézek oly bánatosan reájok!;
Vigan kérdik, hogy: mi bántja kebelem? —
Mit is tudják ők, hogy mi a szerelem.

Nevesetek csak jókedvű leányok,
Eljövend még az az idő hozzátok,
Tirajtatok mikor én is nevetek,
Megtudjátok akkor, szivem mért beteg. . .

II.

A holdvilág felhők mögül meglesté,
Hogy megállék ablakodnál az este;
Te oda lenn ültél némán, egyedül,
Látásodra a szivem fölmelegült.

E pillanat a boldogság pereze volt,
S megirigylé tölem ezt is fenn a hold:
Felhők mögül előbukkant sugára
És titkonnak árulás lett az ára. . .

Balázs József.

A dalmáciai és herezegóvinai lázadás most már teljesen levertnek tekinthető. Fölkelő bandák többé sehol sem mutatkoznak azokon a vidékeken. Hadsapataink lassankint jönnek haza és az újonczozás minden kerületben akadály nélkül hajtatik végre.

A nyár folytára tervezett nagyobb katonai gyakorlatok megtartása a gyalogságot illetőleg költség kimelés szempontjából hirszerint ez évben elfog maradni, csak a lovassági osztálynak lesznek nagyobb gyakorlatai.

Szerbia egyre zajong. A radikálisok azzal bujtogatnak, hogy csapataink Szerbiát meg fogják szállni, természetesen a király személye s trónja megvédése végett.

A nagy hatalmak konferenciája folyó hó 23-án csakugyan összeült Konstantinápolyban a porta kifogásai daczára. A tanácskozások eredménye, már t. i. ha ilyenek egyáltalán léteznek nagy titokban tartatnak kölcsönös megegyezés folytán.

Az egyiptomi állapotokban eddigelé nevezetes jelenség mutatkozik, s ez: a porta tekintélyének és erélyének nyilvánulása ugy Európával, mint az afrikai mohamedánsággal szemben. A szultán Arabi bejt a forradalmi párt fejét érdemrenddel tüntette ki.

Egy fontos kérdés lép előtérbe északon és ez Norvégiának külön válása a Svédkirályságtól. Mivé fejlődik ez: előre nem tudható.

Alsó-Fehérmegye közigazg. bizottságának ülése június 14-én.

(Vége)

Kir. adófelügyelő jelentése szerint a nagyenyedi kir. adóhivatalhoz befolyt 47,880 frt 1/2 kr egyenesadó; hátralék 65,137 frt 42 kr; hadmentességi díjban befolyt 980 frt 94 kr. Felhivatik kir. adófelügyelő, hogy a felelősséget a beállott szorgos munkaidőre ne alkalmazza auguszt. hó 10-ike előtt. — Szintén kir. adófelügyelő jelentése folytán felhajtathatlanság czimén M.-Csucs, Gabud, Karácsonfalva, Csufud, Véza, Balázsfalva, Túr, Szabaderdő, O.-Lapád, Nyírmező, Miriszló, O.-Rákos, Felgyógy, Havasgyógy, Diómál, Csom-

Rezső trónörökös mint vándorlegény.

— Népmese. —

A nép fantáziája korlátlan, nem ismer határokat. És ez a fantázia — bár újat alig produkál, — mégsem nyughatik. Annak a szomjas léleknek kell valami tápanyag s ha más nincs, kiszemel élő alakokat s szájukba ad olyan beszédet, véghez vitet velük oly dolgokat, mikről az illetők tudnak legkevésbé.

De ime az érdekes mese:
Egyszer Rezső királyfi nem is erős régen, mit gondolt, mit nem, azt mondja az édes apj' urának:
— Felséges apám uram! Én bizony elmegyek a kigyelmád hű népe közé, megfordulom magamat köztük, hadd lássam hány hét a világ. A mit lehet segítetek a szegény földnépén, hej! mert tudom én, hogy sok teher nyomja vállukat, osztég az igazságot sem osztják mindennél a becsület régulája szerént!

— Nincs ellene mondásom, édes fiam, mondá ő felsége, — az isten vezéreljen utadban. Néked már van belátásod, nem vagy gyermekésszel, hanem mig útra kerekednél, fogadd meg a felséges apád tanácsát. Öltözz kópbe (inkognito) s ugy vegyülj az én hű népem közé, mert különben — a mondó vagyok — hogy hiabavaló utat téssz meg.

Nem mondatá kétszer ezt a királyfi, csak béserütle egy odaszobába, elérendelék hűséges inasát s megparancsolá, hogy neki egyszerűen egy egész öltözet vándorlegényes ruhát teremtsen a föld alól is.

Az inaska szinte hanyotég esék nagy bámulatában, de felséges gazdája parancsolta s egy minutumra eléteremtette a rongyos ruhát. Felhuzá ezt a királyfi esillogó fényes ruhájára s hűséges inasát istennek ajánlva elindula apja országába.

Ment, ment a királyfi hegyen-völgyön keresztül. Mikor a nap épen egy kópányóra (= egy kópányél hosszúságra) jött fel az égen, akkor ért be Pécs városába. Megyén, megyén egyik utcán. Egyszer csak megállapodik egy bolt ablaka előtt. Nézi a sok mindent, a mi oda ki volt rakva. A mint nézdegélte azokat a cifra portékákat, csak kiáll a boltos s rákiált:

— Mit keres itt kee, hé! Alljon odébb innen egy házzal. Ne te nézze meg az ember, még addig nézi a drága portékákat, hogy . . .

bord, Gombás, Szász-Ujfalu, M.-Szentkirály, Csongva Vingárd, O.-Gorbó, Preszáká, Pókafalva, Buzd, Hoszszutelke, Koneza, Kis-Enyed községeiben összesen 1162 frt hadmentességi díj leiratni határoztatik. Berve községében 290 frt 20 kr kincstári követelés erejéig különbözö egyének ingatlanaira a kielégítési végrehajtás elrendeltetik.

A megyei árvaszék mult (május) havi jelentése szerint: gyámoltak száma 10289, gondnokoltaké 115; gyulafehérvári árvaszék jelentése szerint 771 és 11; abrudbányai szerint 117 és 7; vizaknai szerint 443 és 15; nagyenyedi szerint 326 és 6.

Kir. főmérnök havi jelentése szerint az államút állapota jó; azon több mütárgé építése engedélyeztetet. A verespataki 126. sz. hid. helyreállítása 2210 frttal engedélyezve lévén, az árlejtésre egy bizottsági tag kiküldését kéri. A mihálcfalvi törvényhatósági út a Maros megrongálta. Az alvinczi marosi átmetszés munkálata újabb műszaki tervezet készítése végett vizszakúldetett. A hátralékos közmunka váltáság beküldésére június hó 15-e lett kitűzve. E czimen az összes hátralék 3327 frt 87 kr, melyből 1508 frt a nagyenyedi 600 frt a m.-újvári járásban van. Az 1882 évre előirt váltáságból 243 frt 80 kr. küldetett bé. Az árlejtésre uszti ügyész Müller Mihály küldetik ki.

Kis-Solymos község a megkeréki útnak a karácsonfalvi úttal leendő összeköttetését s ezen vonalra Kis-Solymos munkaerejének kirendelését kéri, — mire nézve javaslatlétellel kir. főmérnök megbizatik.

Kir. tanfelügyelő május havi jelentése szerint a felekezeti iskolák legnagyobb részében a zárvizsgálatok megtartattak. Kotozsvárt és Sz.-Kereszturon a magyar nyelvet nem bíró tanitók számára hat hetes póttanfolyam rendeztetvén be, a községek megtalálándók volnának az úti költségek fedezésére. Jelenti, hogy a zalathnai kincstári s az eddig segélyezett ev. ref. és gör. kat. iskoláknak egy állami fiu és leányiskolában leendő egyesítésére nézve közokt. miniszter felhívása folytán, — az illető hivatalos közegekkel való értekezés után tervezetét megtette. Az abrudbányai, verespataki és az ompolymenti iskolákat meglátogatta. Péterfi Gyula iskolalátogató jelentéséből kiemeli az o.-bogati gör. kel. tanító Bendorfeán János buzgóságát, kit valamint bucsumi Szima Gergely és karácsonfalvi Dregics György tanitókat a magyar nyelv eredményes tanításáért 50—50 frt jutalomra felajánlja.

Hát bizony a királyfi nem szólott semmit. Odébb állott. Kibandukol a város külső részébe. A mint egy kapu előtt haladna el, meglát egy fueskát. Hát az olyan keservesen sir az istenadta.

— Mi lelt téged te kis fiu? — kérdé a felséges herezeg.

Azt sem felelte rá ez, hogy: Mihálybá! megfordult s úgy eltűnt a kapu megett, mintha föld nyelte volna el.

— No! — gondolja magában a királyfi — bizonyosan megverte az apja vagy valami csintalansággért. Mégis csak betekintek a házukba. S azzal bement.

— Adjon isten szerencses jónapot!

— Fogadj isten! — felelé a gazda.

Hej, de szomorú fogadj isten volt az, hallják kee'tek! Az aszszony ott feküdt a szalmazsákon, egy katonaköppenyeggel betakaródzva, még vánkos se volt nyomoru feje alatt s olyanokat jajdult, hogy elesafarodott a szive, a ki hallotta. Az a kicsi fiu most is csak rökölt keservesen a kuezkóban, a gazda pedig olyan elkénytelenedett potával ült az asztalnál, mint a három napos eső idő.

— Hát kee' mi járta' van földi? — kérdé a gazda nagy szomorán.

— Én bizony, — mondá a királyfi — szegény vándorlegény vagyok, már két napja, hogy se nem ettem, se nem ittam, az isten is megáldaná érte, ha megszánna keserves sorsomat.

Azt mondja erre a gazda nagy keserűséggel:

— Hallja meg kee', szegény vándorlegény! Ha volna egy karécz kenyérem: oda adnám felét. De nézen csak ide az asztal fiába. Két napja, hogy nem volt kenyér benne. Ahol ne az anyjuk! Ott fekszik már felesztendeje. Amit kerestem, mind a patikának fizettem. Azután az ingó-bingóságra került a sor. Az egzekutor nyakamra jött. Fizess adót! De honnét! Kihuzta a párnát is szegény anyjukom feje alól. Volt még egy-két akó borom. Az is most a városházánál van, holnap elliciztálják. Hej! — hiszen ha nem kellett volna anynyit Boszniában lógeroznom, most máskép volna sorsunk, az áldó-ját, a ki feltalálta azt a veszett jószágot!

Elérezkenyedék erre a királyfi. Ugy potyogott erre a könyje, mint egy gyermeknek s nagy szívbeli szomorúsággal elbúcsuzék a gazdától.

Eljött másnap. Hát lelkeim istenem bezzeg volt so-

Nagy S., Vásárhelyi B., Ludvig J., stb. A kisebb szabású dolgozatok közt is sok kiváló akad. Orvendetes jelenség hogy Benedek A. vezetése alatt az önképzőkörnek ez évben zenekara is alakult s több ízben eredményel működött.

Olvastattat ezután a könyv- és pénztárnok jelentése. A könyvtár áll 835 műből 1486 kötetben; szaporodott ez évben 26 művel 29 kötetben. Az ünnepély napjáig pénztári bevétel volt 427 frt 65 kr kiadás 403 frt 82 kr, maradék 23.83 frt.

Ezen jelentések s az erre következők után Mező L. állott föl a szószékre meglehetősen költeményét adva elő a theol. önk. kör 10 éves fennállása alkalmából. Majd Vásárhelyi Lőrincz olvasta föl jelentését a th. önk. kör évi működéséről, érdekes összehasonlításokat téve a múlt és jelen között. Jelentéséből álljanak itt a következők.

Tartott összesen 19 rendes gyűlés. Tárgyait részint, fordított vallásos tartalmu művek tették. Sikeresen működtek Nagy J., Tollas G., Bodor J., Csekme F., Bartha D., Ferenczi E., Brassai K., Orbán J., Józsa S., Mező L.

A tárgysorozat szentint mindkét önképzőkör felügyelő tanára Dr. Kovács Ödön tette meg jelentését az önképzőkör által kitűzött pályadíjakra beérkezett pályaművek felől. Jelenté, hogy Bartha Zsigmond s. tanár 4 aranyat ajánlott föl jutalmul az önképzőkör által kitűzendő kérdésekre. A pályakérdések következők voltak: 2 arany szabalon választott tárgyú szónoki beszédre; elnyerte Ferenczi Samu 2 th. „Petőfi emlékeztetvel” 1 arany lyrai költeményre, elnyerte Kövendi D. 1 th. 1 arany műfordításra, elnyerte Csekme F. 2 th. Ezen kívül ki volt tűzve 1—1 arany a 2 legjobb szavazónak. Pályázott 7, kik közül szavazat többséggel a jutalom Kövendi D.-nek és Kis Albertnek ítéltetett oda.

Az ünnepélyt az iskolai zenekar fejezte be. —

A Bethlen-főtanodában az 188 $\frac{1}{2}$ -iki tanévet jun. 29-én délután zárták be szokott ünnepélyességgel a ref. templomban mlts Zeyk Károly főgondnok tks. Csató János algondnok és nagy számú közönség jelenlétében. Az ifjúsági zenekar játéka és dalkar éneke után Elek s Károly rektor-professor tette meg évi bezáró jelentését, élénk vonásokkal rajzolva az emlékedést, mely a Bethlen-főtanoda életében mindenütt észlelhető. A pénztári állás, daczára, hogy újabb meg újabb építkezések történtek, új tanári székek állítottak, a múlt évben is kedvező volt elanyyira, hogy most már két tanári szállás építhető tökély elköltés nélkül, és az új-collegiumnak tervbe vett kiépítése is valószínű a nélkül, hogy pénzügyi zavaroktól kellene tartani. — A lefolyt tanévet híven rajzoló rectori zárbeszéd után a jutalmak és nagymenyiségű pályadíjak osztottak ki. Jól esik, a rectori nyilatkozat után konstatalhatnunk, hogy az ifjúság mind erkölcsi magaviseletével, mind szorgalmával egészen méltóvá tette magát a jutalmakra és pályadíjakra. A szebbnél-szebb könyvjutalmakban kik részesedtek, azoknak nagy számát nem sorolhatjuk elé; ide írjuk azonban azoknak neveit, kik pályadíjat nyertek vagy műveikkel legalább dícséretet érdemeltek ki.

1. Prédikációért (confirmatioi beszéd) 4 pályamű közül nyertes Zsigmond Károly II. és Orbán József IV. theologusok.

2. Egyháztörténelmi dolgozatért (A pápaság hanyatlása) jutalmat nyert Bodor János II. th.

3. Hébernyelvű Zajzon Lajos és Gönczi István jutalmat, Kállai Ferencz és Kövendi Dénes dícséretet nyertek.

4. Jogtörténelmi dolgozatért (Deák Ferencz politikája) Garda Samu I. bölcsész jutalmat, Mező Lajos II. th. dícséretet nyert.

5. Görögnyelvi pályázaton Bodor Gyula II. b. nyert.

6. Neveléstani pályamunkával (Pestalozzi) Csekme Ferencz II. th. jutalmat, Bartha Dezső IV. th. és Miklósi Gyula II. th. dícséretet.

7. Természettani dolgozatért (A zene phisikai elmélete) Bodor János 2. th. jutalmat, Ludvig János 2. b. dícséretet.

8. Terményrajzi dolgozat jutalma Nagy Elek 2. th. és Nagy Kálmán 2. bölcsész közt osztottat meg.

A Jozsinec-féle jutalmat Nagy Kálmán, Garda Samu és Hegedűs Kálmán bölcsészek nyerték.

A Teleki-féle jutalmat Bartha Dezső 4. th. és Brassai Károly 2. th. nyerték mint első „eminensek.”

Ezen kívül több jutalom lett kiosztva rajzért, zenéért (Benedek Árpád 1. th. „kitüntető dícsérettel”) szépírást, tornáért stb.

A nagy számú közönség azon fölemelő tudattal oszlott szét, hogy a Bethlen-főtanoda tanári kura és ifjúsága a lefolyt iskolai évben kitaró szorgalommal és egész odaadással töltötte be hivatását és teljesítette kötelességét.

IRODALOM.

Új könyvek. A „Franklin Társulat” kiadásában Budapestben újabb megjelentek: „Falusi könyvtár”, 29 füzet. Ára füzve 50 kr. Tartalma: A komló-termelés és kezelése kézikönyve. A magyar gazdalközség számára. Irta Dr. Nyáry Ferencz. — **Olasó könyvtár.** Szerkeszti Gyulai Pál. 139—146. füzet. Tartalmuk: 139. Ebelot Alfred „Casaux András.” Rajz a délamerikai pampaszokból. Fordította Karffy Titus. Ára füzve 30 kr. — 140. Hugo Victor. „Borgia Lucretia.” Dráma 3 felvonásban. Francziából ford. Szász K. 30 kr. — 141. Tennyson Alfred. „Költői beszélgetések.” Angolból ford. Csukássy J. 30 kr. — 142. Goldoni Károly. „A hazug.” Vigjáték 3 felvonásban. Olaszból ford. Radó Antal. 40 kr. — 143. Delpit Albert. „Odette házassága.” Regény. Francziából ford. Fáy J. Béla. 50 kr. — 144. Taylor Tamás. „Barátság.” Vigjáték 1 felvonásban. Angolból ford. Csiky Gergely. 20 kr. — 145. B. Feuchtersleben Ernő. „Adalék a lélek életrendszeréhez.” A 32-dik kiadás után németül fordította Dr. Klekner Alajos. 40 kr. — 146. Augier E. és Sandeau Gy. „Poirier ur veje.” Színmű négy felvonásban. Francziából fordította Haraszti Gyula. 30 kr. — Dr. Szili Adolf. „A szemüveg.” Népszerű értekezés. Ára füzve 80 kr.

A „Képes Csalládi Lapok” f. évi 39. száma megjelent s beküldött hozzáunk. Szívesen teszünk említést e tartalomdús szépirodalmi s ismeretterjesztő heti lapról most, midőn az előtűnk fekvő szám az utolsó a folyó negyedben. Külön melléklet kép, mely egyszerűsággal a folyó negyede szóló ingyen jutalomkép, Szigeti József, az országhírű színművész és író kitűnő színnyomatú arcképe van mellékelve. — A szövegben a következő szép képek vannak: „Utcai prédikátor San-Louisban.” „Chinaiak séakoosizása San-Franciscoban.” „Az anya gondoljai” (genre kép). Garibaldi József. — Minden számban egy iv regény külön mellékletkép adatik. E számban ért befejezést „A kines” ezimű jeles regény. Ha tudjuk azt, hogy havonként egyszer „Nővilág”, egyszer „Gazdasági és háztartási lap”-ot is kap az előfizető közönség ingyen mellékletkép, nem csodáljuk, hogy a lap úgy virágzik s a kiadó anynyi áldozatra kész. A szerkesztőnek (Kömöcsy József) gondolja van rá, hogy a lapból minden kértérmü-

ség, izléstelenység ki legyen zárva s keresve keresi ugyan a magyar olvasó közönség igényeit, de lapjával meg marad azon magas irodalmi nívóon, melyre bár törekednének társai is. — Előfizetheti: Mehner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utca 3. sz. Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

„Magyar tisztviselő”, Budapestben megjelenő s a hazai tisztviselői kar érdekeit képviselő heti lap 26. száma beküldetett — Előfizetési ára egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr., negyed évre 1 frt 25 kr. Ajánljuk a tisztviselők pártfogásába.

Nemzeti színészet.

Anynyi üres vagy legkedvezőbb esetben is csak alig telt házak után végre benepesült néhány estén a nagy terem. Jól esék látnunk, hogy miért közönségünk tudja méltatni a valódi művészetet s hogy eddig nem áldozott, annak jobbra az olykor középkerületű, néha meg épen gyarló előadások vagy darabok voltak okai. Sokszor nyilatkoztunk elismerőleg a társulatról, nem mértünk nagyon szigorú mértékkel, mert azt hívők, hogy ez még jobbra fog serkenteni, nem alkalmaztuk a műalkotás követelményeit, hiszen vidéki színtársulattal volt dolgunk. Ha az elnézést nem ismerő kritika vezérelt vala, lehet hogy sokkal több, gyarlóságra találunk, Most azonban, miután ez uttal vége a színi évadnak, nagyon ajánljuk Bényei igazgatót, hogy jövőre válogatottabb erőket toborozzon össze, inkább kevesebbet, de egyes szerepekre jobbakat. Csak ez uton szeresheti meg közönségünk pártfogását.

Solymosi Elek-nek, a népszínház ismert művészenek köszönhetjük, hogy a társulatra szép napok is derültek. M. hó 24-én kezdette meg vendégjátékait és pedig Geneé operettjével a „Kapitány kisasszonyával.” A vendégművész jóízű humorra, mely sóhase szállt le a farszjos utatásig. — fesztelen könnyedsége, kiművelt erőteljes hangja, s kivált teljes otthonossága a színen méltán követelheti az előadás sikerének orszolan részét. Bényeiné (Fánchet) méltó társa volt tüzes elvenségével, kitűnően sikerült énekével, játszi pajzánságával. Püspöki (Főzere-moniás) hatásos komikumával, kifogyhatatlan élezeivel untalan tapsokra ragadta a közönséget. — Tharasszovits (Mária) megerősített azon meggyőződésünkben, hogy hasonvehető tagja a társulatnak, de nem az ilyes szerepekben s hamis intonációval — mint azt már egyik korábbi fellépésénél is érintettük — bebizonyította, hogy nem az operette az ő szerepköre. Eltekintve már a kiállítás kezdetlegességétől, az előadás sikerültnek mondható, miben a főérdem kétségtelenül a Solymosié. kit a közönség nem győzött eléggé kitüntetni megújuló viharos tapsaival.

Ép ily kiváló hatást keltett m. hó. 25-én „Stern Izsák”-kal, mely legkitűnőbb alakításaihoz tartozik. Szokatlan volt az a hatás, melyet Németh (Körmös, írnök) keltett, ki meglepő ügyességgel színezte ki a rozsl lekű köpenyfor-gató alakját. Annál rozszabb volt Püspöki (Hajnalosi.) kinél ez uttal fádabb, időtlenebb alakot nem is képzelhetünk. Hiába való volt Solymosi (Izsák) minden erő-feszítése, hogy kellő energiát keltsen a többi szereplőkben, — hanem annál inkább tapsoltak az ő jellemzetes alakítását. S a mellett hogy Solymosin kívül a többiek még szerepeiket sem sem tanulták meg, késedelmi zavarok is voltak, a mi már méltó a kérlelhetetlen megróvársra. Szeretjük hinni, hogy főlebbi kívánalmunk teljesítésével efféle izléstelenység a jövő ízben nem fordulnak elé. Legyen meggyőződve a t. Igazgató ur, hogy közönségünk az ilyenekhez nincs szokva s az ily esetek csak idege-nitnek, és nem vonzanak.

Múlt hó 26-án „Árva Zsuzsika” Lukácsy Sándor gyöngye népszínműve került színre. Benne elveszti a nép-élet a maga igazi vonásait, sem az eseményekben nincs meg a népies pezsgése, mintha csak anynyit akart volna elérni a szerző, hogy a darab valamennyi alakján nevéssé, mulassunk. A gyöngye szövésű, szertetlen esekelvny, a lazán, majdnem összefüggéstelenül egymás mellé állított események, a természetesség hiánya mind azt kívánják, hogy a szereplők tartsák, mentsek meg a művet, s bizony erre nézve nem elég a mellékesemények hatása külön. — Solymosi olyan kitűnő sváb magyart állított élénk, oly híven ábrázolta a nyelvünket törő magyar hazafit, hogy csupa gyönyörűség volt. A többi szereplők ismét nem nagyon lelkesültek s kivéve Némethet (Torma) alig keltettek hatást. — Közönség csak félanynyi volt, mint az előző két darabban.

Solymosi negyedik fellépésén „Titilla hadnagy” Rákosi és Puks eperetteje került színre m. hó 27-én. Van-nak benne tulajdonságok, melyek egy jó operettehez szük-ségesek: zenéje, bár nem épen eredeti, sok szép részle-tet tartalmaz; a mesészöveg meglehetősen élénk s egészben véve mint hazai gyártmány figyelemre méltó, sőt nagyobb színpadon. kellő kiállítással, sokszorta nagyobb személy-zettel bizonyára nagy hatású. Solymosi az ezredest adta sok erővel színezéssel s a közönség gyakran adott tetszé-sének kifejezést. Bényeiné (Titilla) kedves volt, sok hév-vel játszott, csak falusi libája volt egy kissé erőltetett, hanem aztán dalai kiváló tetszésben részesültek. Tóth Berta a kis Katiczát adta; előadása alig ért valamit, de hang-jával — mint új csillag sokszor tapsra ragadta a közön-séget. Püspöki Balamberja az émelgyösség mézes száju tanácsnok prototypja volt. A karok meglepőleg szépen sikerültek.

Solymosi jutalomjátékai: Szép Helénát, Offenbach-nak nálunk is ismert operettjét adtak melyben Soly mosi olyan kitűnő kifogástalan Menclaus volt, hogy csak bámul-nunk lehetett, csak élveznünk lehetett alakításának min-den egyes mozzanatát. Eddig bemutatott szerepei közül kétségtelenül ez hatott leginkább. S nem állott hátrább szerepében Bényeiné (Heléna) sem, ki szokott könnyed-ségével s ki valóban sikerült ének részleteivel egyiránt tetszést vitt ki. Mindkettőjüket sokszor megtapsolta a szépszámú közönség. A vendégművész tisztelői ajándék-kal virággal tüntették ki.

Reméljük, hogy Solymosi úr, ki anynyi jelét adá városunk iránt vonzalmának, nem fog megfélekedezni rólunk ezután sem s más alkalommal is szerezni fog legalább pár élvezetes estét.

A társulat Bényei népszínművel: „A szegény le-gény és szép Ilonka,” vett búcsút városunktól. A mű és előadás, főleg a Bényeiné népdalai tetszésben részesültek.

Búcsút veszünk a társulattól ezúttal mi is s e jelen értesítésünk kezdő soraiban kifejezett óhajtásunkat isméltelve, sok szerencsét kívánunk a viszontlátásig.

Spectator.

VEGYES HIREK.

— Csató János, megyénk érdemes alispánja, a f. évi május havában tartott ev. ref. egyházkerületi köz-gyűlésen a helybeli Bethlen főtanoda algondnokára választatván. — ez alkalomból a tanári kar f. hó 26-án tisztel-géit Elek s Károly rector professor vezetése alatt. — Fogadja az alispán úr részünkről is üdvözlötünket.

— Nagy életkor. Kisebb hazánkban Erdővidék Ürmös községében közelebről temettek el egy Szász Gábor nevű, 107 éves embert, ki végig megtartotta kedélyének frissességét.

— Szivarozók figyelmébe. A magyar és osztrák pénzügyminiszterek közt létrejött megállapodás szerint múlt hó 30-ával megszűnik az a kedvezmény, hogy jutá-nyosabban kapják a szivart, ha száz száma, vagy ha a dohány nagyobb esomagonként vásárolják.

— Törvény a férjek ellen. Dániában a nők egy-lete folyamodott az országgyűléshez szigoru büntető in-tekdecésekért azon férjek ellen, kik nejeket tettelesen bántalmazták. Az országgyűlés azonban 35 szóval 34 ellenében elvetette a kérvényt.

Újabb elfogatások történtek Pétervárott. Ismét nihilisták kerültek kézre, kik sokalva az időt a koroná-zásig, már most ki akarták oltani a czár életét. Megátal-kodottak, nem vallanak semmit. A rendőrség 40.000 rubelt s 140 előkelőt kompromitáló iratokat talált a forradalmárok lakásán.

— Guiteaut, Garfield gyilkosát múlt hó 30-án akasztották fel. Persze New-Yorkban és általában az Egye-sült-Államokban most is vannak, kik martýrnak tartják.

— Drága sajtóhiba. Az Egyesült-Államokban az 1864-iki vámtarifa kinyomatásakor angol gyárosoknak sikerült a vámtarifa korrektoirat nagy pénzen megveszte-getni oly ezéltől, hogy a vaspléh tetelnél egy veszszót más helyre tettek s ezzel elérték, hogy ónozott és kö-zönséges vaspléh egyenlő vámot fizetett. — Most 17 év mulva felfedezték a csalást s az állam kára 48.995,776 dollár.

— Hibaigazítás. Múlt számunk „Fővárosi level”-ében a 26. sorban József helyett Dénes, Czukor h. egykor olvasandó.

KÖZGAZDASÁG.

Mikor legelőnyösebb a búza aratása a gazdára nézve.

Nagyon eltérők a vélemények a felett, hogy mikor legjobb a gabona féléket, különösen pedig a buzát aratni, anynyi azonban bizonyos, hogy a mai időben általában korábban aratnak, mint 20 év előtt. A korai aratás fő előnye az, hogy a gazda biztosítva van a szem kipergeése ellen; továbbá a korábban learatott buza finomabb, ne-hezebb magot ad, mint a teljesen megérett; ellenben a tartós nedves időjárás mellett a korán levágott buza ha-marább kiesirázik, mint a teljesen kiérett. Azon kérdés eldöntése végett, hogy a minőséget és mennyysé-gét tekintve, mikor jobb a buzát levágni, egyik jeles poroszországi gazda a mult nyáron kísérletet tett olyfor-mán, hogy különböző időben vágatott le pár száz buza-kalászt, melyet egyformán kiszárítva és kiesépelve, a ki-sérlet eredménye következő volt: A július 24-én levágott kalászk magnya 313 gramm, egy berlini mérő sulya tehát 89 font volt. A július 29-én levágottak magnya 251 gramm s így egy berlini mérő 86 font, az augusz-tus 4-iki vágás magnya 244 gramm, egy berlini mérőé pedig 85 font. A magvak ugyan már július 24-én sem tartalmaztak nedvet, de még oly hajlékonyak voltak, hogy nem lehetett őket eltörni; a július 29-iki már teljesen kemény, az augusztus 4-ikinek kalásza és szálmája ellen-ben teljesen száraz, szeme pedig kemény és merev volt. Ezekből következik, hogy a korán aratott buza értékesebb árucikket szolgáltat, a mag kipergetéséről felni nem lehet, továbbá szálmája is jobb takarmányt ad, mint a késő-bieké, mert a levágáskor még nincs teljesen kiszáradva: A gazdára nézve tehát mindenestre előnyösebb a korai aratás, a kenyérliszt is finomabb a korai aratásból, úgy hogy e szerint az eladásra szánt termés lehető korai aratása ellen semmi sem szól s csupán a vetőmagnak szánt rész teljes kiérését kell bevárni.

A Zomborban május hó 28—31-ik napján rendezett állat- és gépkijállításról.

Kijállításunkon a nm. földművelésügyi miniszterium Máday Izidor osztálytanácsos úr által képviseltette magát. A vidéki földbirtokosság érdeklődését kedvező arányban tansította. A látogatók száma meghaladta a 8 ezret. A kijállító részéről következő községek voltak képviselve:

Bács-Almás 1, Cservenka 3, Feketehegy 1, Filipova 1, Gajdobra 1, Gákova 6, Gara 9, Kunbaja 1, Kula 1, Kernyaja 2, Moholy 1, Ó-Morovicza 1, N.-Militics 3, Pacsér 1, Rasztinai uradalmi 1, Roglatica 1, Szabadka 2, Szóna 1, Ó-Sztopár 1, Szt-Tamás 1, Torzsa 5. Új-Sooóé 1, Veprovác 1, Zombor 7 és Budapest 1 kijállítókkal, összesen 25 helyről, ezek között 18 község, 3 kir. város, 2 mvaros és 2 pusztá.

Kijállítottat összesen: ló 106, szarvasmarha 46, juh 70, sertés 53 drb.

Pénzdíjakban kiosztott: lovaknál 132 drb. szarvas-marháknál 118 drb. juhoknál 15 drb. sertéseknél 20 drb. összesen 285 drb 10 frankos m. arany. A tényleg bevált-tott 316 drb. aranyból, melyhez az egyesület is hozzá-járult — mint a számadásból ez kitűnik — megmaradt 3106; ebből 9 drb a magas kormány által adományozott díjösszegből maradt fenn, mirol valamint a kijállítás részle-teiről illetékes helyre teljes jelentés már megküldetett és a Palánkai megmarad 6 drb es. a. — Oklevél összesen 9 drb ítéltetett meg.

Gépek:

Kijállítottat összesen fővárosi, külföldi és más vi-déki ezégektől:
gőzeséplőgép 12 készlet
járgány " 36 "
vetőgép " 4 db.

konkolyválasztó	11 db.
szénagyűjtő	3 "
szelelő rosta	5 "
szeeszkavágó	12 "
tengeri morzsoló	7 "
daráló	4 "
répavágó	11 "
aranka választó	1 "
három vasu eke	2 "
két " " " "	1 "
töltőgető vasu eke	1 "
lókapa	1 "

Megyebeliek által:

kendertörő	1 db.
szénagyűjtő	1 "
tengeri morzsoló	1 "
buzadara mérleg	1 "
hengerező	1 "
eke	1 "

továbbá: egy szeszlepároló készülék, 2 zsilipemelő és 1 igás szekér.
Összesen géptárgy 111.
Oklevél összesen 19 drb.

Kiállításunk általán véve a gazdasági egylet által eddig rendezett kiállítások közül aránylag legsikerültebb volt. Mint tanúságot az állatkiallításból levonhatjuk, hogy állattenyésztésünk fejlesztése érdekében hathatós intézkedésekre van szükség s e körülményre felhívtuk a földm. kormány figyelmét. Az egyesület időről időre tanulmányozni fogja az ez értelemben szükségesnek mntatkozó lépéseket.
Rác Vilmos.

Felelős szerkesztő: Dr. Boros Gábor.

Kiadó-tulajdonos: Pollák Mór.

Hirdetés.

A nagy-enyedi ev. ref. Bethlen-főtanodának következő birtokai: 1.) A nagy-enyedi (tinódi) 2.) miriszlói, 3.) M.-décsei, 4.) toroczkó-szentgyörgyi, 5.) M.-szentimrei, 6.) heningfalvi, 7.) vingárdi 1884. március 1-én kezdve 9 vagy 12 évre haszonbérbe adandók, még pedig a viszonyoknak megfelelőbben átalakított és a jószág és jogügyi igazgatói irodában a hivatalos órákban megtekinthető feltételek mellett.

Pályázni kívánók felhívatnak, hogy zárt ajánlataikat f. év szeptember 1-ig adják be a jogügyigazgatói irodába, a jelenlegi haszonbér 10%, át tevő bánatpénzzel. Azon jelenlegi haszonbérlektől, kiknek pénzben vagy telekkönyvileg biztosított óvadékok van leve, elfogadtatik bánatpénz helyett az ezt biztosító kötelező erejű nyilatkozat is.

Br. Splényi Henrik,

1—3

jog- és jószágigazgató.

Van szerencsém a t. helyi és vidéki birtokos urakat tisztelettel figyelmeztetni, hogy a legkönynyebben járó és e vidéken általános tet-szésben részesült

perge ekéimet,

melyeket miután ez idén nagy mennyiséget szerestem bé belőlük, míg a készlet tart az alábbi feltűnő olcsó árakon árusíthatom el u. m.

1 drb. szilárdan készült eke 4-es sz. ára 9 frt 50 kr
1 " ugyanez 3-as " " 11 frt 50 kr

Mindezen ekék fataligára is alkalmazhatók.

Ajánlom továbbá mindennemű gazdasági ezikkeimet, kitűnő szőlőkapaimat, vas láncos pattingókat, három ormós jó erős ásimat, a legjobb szőlő- és hernyózó ollókat.

Luczerna lóhere, rétek javítására használt fűmag-vegyület, bizton hűnnem kórózó répa nálam folyton nagy készletben kapható. A magvak csiraképesége meg van próbálva, bármelyiket biztosan ajánlhatom.

Minél számosabb látogatásért esd

Bisztritsány Lajos.

Előfizetési fölhívás

a

„BUDAPESTI HIRLAP“

ezimű politikai napilap

1882-ik év julius-decemberi folyamára.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ a legolesobb fővárosi politikai, gazdasági és szépirodalmi napilap, megjelenik minden nap, tehát hétfőn és ünnep utáni napokon is 12—16 oldalnyi tartalommal.

Ár a:	Egyévre	14 frt — kr.
	Félévre	7 " — "
	Negyedévre	3 " 50 "
	Egy hónapra	1 " 20 "

Beosztása figyelemmel van arra, hogy a politika, a társadalom, a művészet, az irodalom s a közönség mindennemű érdeklődésének köre arányosan képviselve legyen benne. A közintézetek, a nyilvános társaságok, a hatósági élet és a magánszórakozás szolgálatában egyaránt kíván a „Budapesti Hirlap“ buzgólkodni. Tekintettel van azonképen arra, hogy a család minden tagja, a komolyabb férfiak és a gyöngédebb izlésű hölgyek egyaránt találjanak benne magoknak rovatot; oktató, mulattató s ismeretterjesztő közleményeket.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ politikai magatartásának irányzója a magyar nemzeti érdekek ápolása mindenek felett.

A „Budapesti Hirlap“ pártkötélkebe semmi körülmények között nem lép, de sőt fentartotta magának minden oldallal szemben a nemzeti érdekek, a magyar politika igazainak, a maga szabad és független meggyőződése szerinti hangoztatását.

A magyar kultúra védelmének harcászai e lap dolgozó társai, méltányosak a törekvéssel, intők a mulasztással, kiméletlenek a roszszakarattal szemben.

E mellett elsőrendű gondja a szerkesztőségnek, hogy a Budapesti Hirlapban e lap olvasói oly közlőnyt kapjanak kezükbe mely a versenyt minden tekintetben bármely belföldi vagy külföldi lappal fölvehesse, az összehasonlítást kiállja, kiállja ugy közleményeinek gyorsasága, hitelessége és kimerítő volta, mint írónak kvalifikációja tekintetében.

Irányunk helybenhagyása, fáradozásaink megjutalmazása gyanánt áll mellettünk az a példátlan felkarolás, mely a magyar hirlapalapítás történetében hasztalan keresi párját, mely egy évi fennállás után a „Budapesti Hirlapot“ a legolvasottabb magyar napilapok sorába emelte, s melyért a lap szerkesztősége örök hálaára kötelezettnek érzi magát diszes közönségével szemben.

Azért fordulunk bizalommal a tisztelt olvasó közönséghez és kérjük becses támogatását vállalatunknak, mely hivatva van arra, hogy hazánkban a hasonló német vállalatok kártékony elszaporodásának hathatósan útját vágja.

A Budapesti Hirlap irányzikkait rendszeren

Kass Ivor báró és Rákosi Jenő

irják.

Egyébb gazdag közleményei mellett közöl e lap rendszeren egy-egy érdekesítő regényt a legjobb szerzőktől, eredetit és külföldit felváltva. Egyuttal különösen fölhívjuk t. közönségünk figyelmét gróf Teleki Sándornak „Garibaldi alatt“ című rendkívül érdekes regénye cikksorozatára.

Az előfizetési pénzek a „Budapesti Hirlap“ kiadóhivatalához Kalaputcza 16. sz. küldendők.

CSUKÁSSI JÓZSEF,
RÁKOSI JENŐ
A „Budapesti Hirlap“
kiadó-tulajdonosai.

CSUKÁSSI JÓZSEF
A „Budapesti Hirlap“
felelős szerkesztője.